Lekce 5

Str. 47/cv. 1
Studenti můžou používat slovník, kde si daná slova vyhledají. Poté se snaží vysvětlit rozdíly česky. *Povolání* (české slovo) a *profese* (cizí, přejaté slovo) jsou synonyma. *Práce*, *zaměstnání*, *povolání* a *profese* mají podobný význam. *Práce* a *zaměstnání* oproti *povolání* a *profese*, které mají abstraktnější význam, jsou konkrétnější. Porovnejte např. *Moje povolání* (=profese) *je doktorka, ale teď pracuju jako manažerka v nemocnici* (= moje zaměstnání, práce). *Práce* může mít širší význam než *zaměstnání*, např. domácí práce, diplomová práce… *Poslání* znamená významný „vnitřní" úkol, který může být součástí určitého povolání, např. poslání zachraňovat lidské životy u hasiče (nejen hasit oheň), vzdělávat a vychovávat u učitele (nejen předávat vědomosti)…

Str. 47/bublina u cv. 3
V této bublině připomínáme pro některé studenty možná těžkou nebo neznámou otázku ***Čím*** *jste chtěl/a být?* a zároveň upozorňujeme na správné použití rodu názvu povolání *Chtěl jsem být* ***kosmonautem****. Chtěla jsem být* ***učitelkou****.*

Porovnejte tyto možnosti vyjádření: *Chtěl jsem být kosmonautem./ Chtěl jsem být kosmonaut. Chtěla jsem být učitelkou./Chtěla jsem být učitelka.* V současné mluvené češtině se užívají tato vyjádření synonymicky, přičemž vyjádření s instrumentálem je knižnější.

Str. 47/cv. 2
Lehčí varianta. Vytisknout a rozstříhat. Studenti jen přiřazují lístečky k fotografiím.
Schéma 5A

Str. 47/cv. 2
Rozšiřující aktivita. Učitel se ptá: *Které povolání na fotografii je zajímavé*, *neobvyklé*, *nudné*, *nebezpečné*, *náročné*, *dobrodružné a proč?*

Str. 47/cv. 3
POZOR: povolání v rámečcích jsou jak mužského, tak ženského rodu. Studenti už by na této úrovni měli být schopni se s tímto vypořádat. Pokud si ale přesto nebudou jisti formou v opačném rodě, upozorněte je na ni, tj. korigujte vyjádření „Chtěl jsem být ~~herečkou~~ hercem."

Str. 47/cv. 5
Příklad řešení:
V nemocnici pracuje doktor (lékař) nebo zdravotní sestra, léčí nebo ošetřuje pacienty.
Na státním úřadě pracuje úředník, vyřizuje různé dokumenty nebo doklady.
Na základní škole pracuje učitel, učí děti.
V jazykové škole pracuje učitel nebo lektor, učí cizí jazyky.
Na univerzitě pracuje profesor, učí studenty a dělá výzkum.
V obchodní firmě pracuje obchodník, prodává zboží.
V továrně pracuje dělník, vyrábí různé výrobky.
Na velvyslanectví pracuje velvyslanec, reprezentuje cizí zemi nebo stát.
V autoopravně (v autoservisu) pracuje automechanik, opravuje auta.
Na soudu pracuje soudce, soudí lidi.
Na farmě pracuje farmář nebo zemědělec, pěstuje zeleninu nebo ovoce a chová zvířata.
Na policejní stanici pracuje policista, vyšetřuje kriminální případy a chytá zločince.
V nákupním centru pracuje prodavač, prodává zboží.
Na (autobusovém) nádraží pracuje řidič, řídí autobusy.
V kasárnách pracuje voják, chrání svoji zemi nebo stát.

Lehčí varianta cvičení 5. Vytisknout a rozstříhat. Studenti přiřazují k sobě a tvoří věty. Např. *V nemocnici pracuje doktor (lékař) nebo zdravotní sestra, kteří léčí nebo ošetřují pacienty.*
Schéma 5B

Str. 47/cv. 6
Varianta cvičení 6. Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů a poznamenávají si odpovědi (tzv. chodička, walk-talk activity). Studenti můžou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem. Na závěr se učitel zeptá, jaké zajímavé informace studenti zjistili.
Varianta A – otázky na rozstříhání.
Schéma 5C

Varianta B – kvíz s otázkami pro chození po třídě.
Schéma 5D

Str. 47/po cv. 6
Rozšiřující konverzace pomocí otázek na téma cestování. Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů a poznamenávají si odpovědi (tzv. chodička, walk-talk activity). Studenti můžou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem. Na závěr se učitel zeptá, jaké zajímavé informace zjistili.
Schéma 5E

Str. 48/cv. 1
Řešení:
Schéma 5F

Str. 48/bublina u cv. 2 nahoře
V současné mluvené češtině považujeme vyjádření *být* ***modelka*** v N sg. a *být* ***modelkou*** v I sg. za synonymní, vyjádření s instrumentálem je knižnější. Oproti tomu po slovese *stávat se/stát se* následuje vždy pouze instrumentál *stávat se/stát se* ***modelkou***.

Str. 48/bublina u cv. 2 dole
V bublině záměrně upozorňujeme na nesprávné, ale v projevech českých mluvčí velmi běžné užití přivlastňovacích zájmen, které je v současné době čím dál častější (na úkor spisovného užití reflexivního zájmena *svůj*), srovnej:
Sbírám známky s ***mým*** *malým vnukem.*
(místo spisovného *Sbírám známky se* ***svým*** *malým vnukem.*)

Str. 48/ cv. 2 (text)
Aktivita před čtením textu. Předučení neznámých/těžkých slov z textu.
Varianta A:
Schéma 5G

Varianta B: vytisknout a rozstříhat. Studenti (příp. v páru) si vysvětlují neznámá slova, příp. s pomocí slovníku.
Schéma 5H

Str. 48/ cv. 2 (text)
Opakování textu. Doplňování slov do textu.
Schéma 5I

Str. 48/cv. 4
Řešení:
1. O koho se teď stará Anna? – Stará se o křečka.
2. Co Annu baví ve škole? – Baví ji litratura a jazyky.
3. Jaké knihy četl Stanislav Beneš? – Četl knihy o lidském těle.
4. Proč začal Roman Novotný číst knihy o lidském těle? – Protože chtěl poznat rozdíly mezi chlapcem a dívkou.
5. S kým sbírá Stanislav Beneš známky? – Se svým malým vnukem.
6. Jaký sen měl Stanislav Beneš, když byl malý? – Stát se kosmonautem.
7. Čím by chtěla Anna být? – Chtěla by být spisovatelkou.

Str. 49/cv. 6
Řešení:
1. knihy o lidském těle – k Romanovi
2. dostat aspoň křečka – k Anně
3. zabývat se politickým vývojem – k Stanislavovi
4. mít červené nehty – k Anně
5. cestovat prstem po mapě k Stanislavovi
6. zůstávat navždycky studentem – k Romanovi
7. raději už nic neplánovat – k Anně
8. naučit se spoustu věcí k Stanislavovi
9. pořád objevovat něco nového – k Romanovi
10. v jednom časopise – k Anně
11. zjistit, že to nebude lehké k Stanislavovi
12. být stejné dobrodružství – k Romanovi

Str. 49/cv. 8
Řešení:
*stát** – 1. být ve vzpřímené poloze, např. *Znám muže, který stojí za mnou.*
2. mít cenu, např. *Kolik stojí pivo?*
x
stát se* – 1. být něčím (= povolání), např. *Chci se stát lékařem.*
2. dít* se, např. *Co se stalo?*

POZOR na odlišnou nepravidelnou konjugaci *stát*, stojím* X *stát* se, stanu se*.

Str. 49/cv. 10
Řešení:
Schéma 5J

Str. 49/cv. 11
Varianta cvičení. Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů a poznamenávají si odpovědi (tzv. chodička, walk-talk activity). Studenti můžou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem. Na závěr se učitel zeptá, jaké zajímavé informace studenti zjistili.
Varianta A – otázky na rozstříhání.
Schéma 5K

Varianta B – kvíz s otázkami pro chození po třídě.
Schéma 5L

Str. 50/cv. 1
Toto cvičení se soustřeďuje pouze na elicitaci toho, co už studenti znají, co sami učiteli nadiktují. Učitel v této fázi informace nedoplňuje/nerozšiřuje, jen koordinuje a organizuje, příp. ukáže instrumentálové formy zájmen *kdo* a *co* uvedené níže v gramatické tabulce na téže straně. (Stručný výklad instrumentálu a přehled nejběžnějších sloves a prepozic pojících se s instrumentálem > str. 217.)

Str. 50/ cv. 2
Těžší varianta cvičení. Studenti nejenom mění slovosled otázky, ale zároveň musejí tvořit správné tvary sloves, substantiv, zájmen apod.
Schéma 5M

Str. 50/cv. 3
POZOR: Otázka k větám číslo 8 a 10 (*Moje sestra chtěla být učitelkou. Můj bratr se stal architektem.)* je ***Čím?*** nebo ***Čím*** *chtěla být*? ***Čím*** *se stal?* (otázka *Kým chtěla být?* se v tomto kontextu nepoužívá).

Str. 50/cv. 3
Poslechová varianta cvičení (opakování): Vytisknout a rozstříhat. Studenti pracují v páru nebo malých skupinkách, mají lístečky položené před sebou otočené textem dolů. Vždy jeden student si vezme jednu kartičku a přečte ji, druhý student předstírá, že dobře neslyšel/nerozuměl a ptá se (pomocí zájmen *kým* nebo *čím*). Například: *Sešel jsem se s kolegou*. *– S kým?/S kým ses sešel?*
Schéma 5N

Str. 50/tabulka Instrumentál singuláru
Co znamená dělení substantiv na I., II. a III. deklinační skupinu? – V této tabulce se studenti setkávají s dělením deklinačních vzorů do tří deklinačních skupin, které je v této učebnici novinkou. Více o rozdělení substantiv do deklinačních vzorů I, II a III si studenti můžou přečíst v samostatné příloze na str. 210. Pro učitele více > Úvod pro učitele, str. 3.

Co znamená žluté podbarvení? – Domníváme se, že výuku deklinace přivlastňovacích zájmen a adjektiv v singuláru je výhodné navazovat na relativně snadno zapamatovatelnou deklinaci tázacích zájmen *kdo* a *co*. Přivlastňovací zájmena a adjektiva mužského a středního rodu je totiž, zjednodušeně řečeno, kopírují (srv. např. instrumentál sg.: *k**ým**? č**ím**? – t**ím** dobr**ým** studentem/t**ím** dobr**ým** autem*). Zmíněná podobnost, na kterou upozorňuje žluté podbarvení v tabulce, může studentům ulehčit akvizici těchto koncovek.

Str. 51/ cv. 6
Varianta cvičení. Vytisknout a rozstříhat. Studenti vybírají slovesa, která se pojí s instrumentálem. Pak uvádějí příklady vět. Možné i jako opakování.
Schéma 5O

Str. 51/bublina u cv. 6
V této bublině upozorňujeme na rozdíl mezi *se* jako nedílné součásti zvratných sloves (reflexiv tantum), např. *sejít **se*** a *se* jako vokalizované podoby předložky *s*, např. ***se** sestrou*. Z tohoto důvodu se pak v některých větách můžou vedle sebe ocitnout dvě *se*, např. *Sejdu **se se** sestrou.*

Str. 51/bublina u cv. 7
V této bublině upozorňujeme na rozdíl mezi čtyřmi významově blízkými slovesy (*seznamovat se/seznámit se, scházet se/sejít se*, *setkávat se/setkat se*, *potkávat/potkat*), které např. v angličtině můžeme přeložit pomocí jednoho slovesa, a proto můžou některým studentům způsobovat problémy. Rozdíly mezi nimi lze vysvětlit např.:
seznamovat se/seznámit se = vidět se poprvé
scházet se/sejít se = vidět se plánovaně
setkávat se/setkat se = vidět se plánovaně (toto sloveso je na rozdíl od *scházet se/sejít se* knižnější),
potkávat/potkat = vidět se náhodou

Str. 51/ cv. 10
Varianta cvičení. Vytisknout a rozstříhat. Studenti vybírají prepozice, která se pojí s instrumentálem. Pak uvádějí příklady vět. Možné i jako opakování.
Schéma 5P

Str. 51/bublina u cv. 11
V této bublině upozorňujeme na významový rozdíl mezi prepozicemi *k* a *za* na příkladu vět: *Jdu k babičce.* = obvykle se rozumí k ní domů x *Jdu za babičkou.* = obvykle znamená někam jinam, než k ní domů, např. do práce, do nemocnice apod.)

Str. 51/ cv. 12
POZOR: upozorněte studenty, že v tomto cvičení nemají mechanicky používat jen prepozici *s*, ale podle možností i ostatní prepozice s instrumentálem: *pod*, *nad*, *před*, *za*.

Str. 51/bublina u cv. 12
Tvoření přívlastkových vět se zájmenem *který* je pro cizince (neslovanského původu) obvykle velmi těžko pochopitelné a komplikované. V bublině jsou proto explicitně naznačeny dva důležité aspekty, které jsou důležité pro správné tvoření přívlastkových vět se zájmenem *který*. Tato bublina a typ cvičení se v učebnici opakuje (porovnejte např. str. 21/cv. 9, str. 31/cv. 9, str. 41/cv. 9).
1. Světle modrá barva odkazuje na shodu v rodě (a čísle) mezi substantivem ve větě hlavní (*muž*) a tvarem/koncovkou vztažného zájmena (které deklinujeme jako -ý adjektivum) ve vedlejší větě přívlastkové (*kter**ým***). Pokud se substantivum změní v rodě nebo v čísle, mění se podle toho i forma zájmena (např. ***Žena**, se kter**ou** jste tak spokojenýt, ….*)
2. Šipky odkazují na pádovou vazbu mezi prepozicí (*s/se*) nebo slovesem (***zabýváte se***) a pádovým tvarem zájmena (instrumentál). Je třeba si uvědomit, že předložka stojí před zájmenem, a ovlivňuje tak tvar zájmena přirozeněji, tj. dozadu, zatímco sloveso stojí až za zájmenem, a tedy působí jakoby zpětně.

Str. 52/tabulka Prepozice *nad*, *pod*, *před*, *za*, *mezi* s akuzativem a instrumentálem
Pozor na prepozice *na*, *nad*, *pod*, *před*, *za* a *mezi*, které můžeme používat jednak s AKUZATIVEM, a to v dynamickém významu se slovesy vyjadřujícími směr (např. Obraz dáme nad stůl.), jednak s INSTRUMENTÁLEM, příp. lokálem (prepozice *na*) ve statickém významu se slovesy vyjadřujícími lokaci (např. Obraz je nad stolem. Obraz je na stole.)
Viz také > lekce 2, str. 22 + Česká gramatika v kostce 2, str. 4.

Str. 52/ po cv. 4
Procvičení dalších funkcí instrumentálu. Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů. Po každé otázce a odpovědi si v páru lístečky s otázkou vymění (tzv. chumelenice). Studenti můžou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem.
Schéma 5Q

Str. 53/tabulka Personální pronomina v instrumentálu
Na této úrovni předpokládáme, že studenti už s tvary osobních zájmen byli seznámeni někdy v průběhu předchozí výuky (např. při studiu podle Czech Step by Step/ Tschechisch Schritt für Schritt), a proto zde v rámci opakování mají na základě předchozích znalostí některé tvary sami doplňovat.

Lehčí varianta doplňování. Pokud však studenti nemají dostatečnou znalost tvarů osobních zájmen, lze jim úlohu ulehčit tím, že jim chybějící formy poskytneme, a oni už je jen přiřazují na náležité místo. Vytisknout a rozstříhat. Studenti přiřazují na správné místo do tabulky v učebnici.
Schéma 5W

Opakování. Studenti si mohou tvary osobních zájmen v instrumentálu zopakovat tak, že skládají celou tabulku. Vytisknout a rozstříhat. Poté můžou s jednotlivými tvary tvořit věty.
Schéma 5X

Str. 54/cv. 3
Řešení:
1c, 2b, 3c, 4c, 5a, 6c
Ne, Monika mluví nespisovně, používá prvky obecné češtiny (např. *no*, *mateřský*, *jedný malý*).

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v tomto dialogu jsou označeny kurzívou v přepisech poslechů v Textové příloze > str. 244/CD1: Track 24.

Str. 54/cv. 4
Řešení:
Monika napsala inzerát: *Účetní 33 let, 5 let praxe, komplexní znalost, VPP nebo zkrác. úvazek, znalost daní, účet. mezd, znalost účetních programů. Mobil: 604 718 906.*
Monika odpověděla na inzerát: *Daňově poradenská a účetní společnost sídlící v centru Prahy hledá kandidáta(ku) na pozici účetní (možno i na ŽL či zkrác. prac. úvazek) s výkonem práce v sídle společnosti. Kontakt: Jana Davidková, mail: davidkova@longea.cz, fax: +420 221 986 331.*

Str. 54/cv. 6
Rozšiřující aktivita – vhodné a nevhodné otázky při pracovním pohovoru. Vytisknout a rozstříhat. Studenti rozřazují otázky do dvou skupin na vhodné a nevhodné.
Schéma 5R

Str. 55/cv. 8
Řešení:
Roman Pešek nemluvil tak, jak je při pracovním pohovoru vhodné, protože používal neformální prvky (tykání), např. *čau* a také obecnou češtinu, např. *ženatej*.

Str. 55/cv. 9
Řešení:
Schéma 5S

Str. 55/cv. 10
Řešení:
Neformální češtinou rozumíme výrazy typické pro tykání, např. *Čau* místo *Dobrý den*.
Schéma 5T

Str. 55/cv. 13
Řešení:
Nevhodná oslovení v motivačním dopise jsou:
Milý doktore
Dobrý den paní ředitelko (není vhodné v motivačním ani v žádném jiném úředním dopise, přesto se s tímto oslovením lze čím dál častěji setkat v e-mailové oficiální úřední či pracovní korespondenci)
Ahoj pane profesore

Str. 54 a 55
Rozšiřující aktivita – konverzace: Vytisknout a rozstříhat. Studenti si losují otázky, chodí po třídě, ptají se ostatních studentů a poznamenávají si odpovědi (tzv. chodička, walk-talk activity). Studenti můžou také pracovat v páru, losují si otázky a ptají se navzájem. Na závěr se učitel zeptá, jaké zajímavé informace studenti zjistili.
Varianta A – otázky na rozstříhání.
Schéma 5U

Varianta B – kvíz s otázkami pro chození po třídě.
Schéma 5V

Po dokončení lekce

Test 5
Schéma 1Y

Lekce 5 – schémata

Schéma 5A
(Kliknutím se dostanete zpátky do textu)

pilot	učitelka	veterinářka	doktorka, lékařka
automechanik	kosmonaut	hasič	zpěvačka

Schéma 5B

V nemocnici	doktor (lékař) nebo zdravotní sestra	léčí nebo ošetřují pacienty
Na státním úřadě	úředník	vyřizuje různé dokumenty nebo doklady
Na základní škole	učitel	učí děti
V jazykové škole	učitel nebo lektor	učí cizí jazyky
V obchodní firmě	obchodník	prodává zboží
V továrně	dělník	vyrábí různé výrobky
Na velvyslanectví	velvyslanec	reprezentuje cizí zemi nebo stát
V autoopravně (v autoservisu)	automechanik	opravuje auta
Na soudu	soudce	soudí lidi
Na farmě	farmář nebo zemědělec	pěstuje zeleninu nebo ovoce a chová zvířata
Na policejní stanici	policista	vyšetřuje kriminální případy a chytá zločince
V nákupním centru	prodavač	prodává zboží
Na autobusovém nádraží	řidič	řídí autobusy
V kasárnách	voják	chrání svoji zemi nebo stát

Schéma 5C

Pokud ještě studujete, čím byste chtěli být?
Vybrali jste si povolání sami, nebo vám pomohli rodiče?
Kdy jste se definitivně rozhodli, čím chcete být?
Měli jste někdy chuť změnit svoje povolání?
Jaké povolání by pro vás bylo ideální?
Jaké povolání byste nikdy nechtěli dělat?

Schéma 5D

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Pokud ještě studujete, čím byste chtěli být?			
Vybrali jste si povolání sami, nebo vám pomohli rodiče?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Kdy jste se definitivně rozhodli, čím chcete být?			
Měli jste někdy chuť změnit svoje povolání?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Jaké povolání by pro vás bylo ideální?			
Jaké povolání byste nikdy nechtěli dělat?			

Schéma 5E

Čím chtěli být váš bratr/sestra/partner/partnerka?
Čím by chtěli být vaše děti?
Čím chtěli být nejčastěji děti, když jste byli malí?
Čím chtějí být nejčastěji děti teď?
Čím je váš bratr/sestra/partner/partnerka?

Schéma 5F

Řešení:

	Čím chtěli být jako malí?	*Proč?*	*Co dělají teď?*
Anna Matoušková	modelkou, farmářkou	protože chtěla mít krásné červené nehty; protože měla ráda zvířata a chtěla je mít doma	je studentka, studuje na gymnáziu
Roman Novotný	lékařem	díky první lásce ze základní školy	je lékař na dětské neurologii
Stanislav Beneš	kosmonautem, cestovatelem	protože to je sen každého kluka; protože četl knihy cestovatelů Hanzelky a Zikmunda	je historik a politolog, zabývá se politickým vývojem v postkomunistických zemích

Schéma 5G

Používejte slovník. Co znamenají výrazy z textu? Vysvětlete si jejich význam navzájem.

červené nehty	měnit/změnit názor	aspoň	stávat se/stát* se	křeček
prase	znát/poznat rozdíly	zabývat se	lidské tělo	dobrodružství
můj koníček	objevovat/objevit	sbírat známky	prst	zjišťovat/zjistit
spousta věcí	rozhodovat se/rozhodnout* se	společně	vývoj	

Schéma 5H

červené nehty	můj koníček
měnit/změnit názor	objevovat/objevit
aspoň	sbírat známky
stávat se/stát* se	prst
křeček	zjišťovat/zjistit
prase	spousta věcí
znát/poznat rozdíly	rozhodovat se/rozhodnout* se
zabývat se	společně
lidské tělo	vývoj
dobrodružství	

Schéma 5I

Doplňte následující slova do textu ve správné formě.

lidské tělo	rozhodnout se	starat se o	společně	zabývat se
úplně	známky	názor	tehdy	

Anna Matoušková, studentka střední školy

Když jsem byla (1)……. malá holka, chtěla jsem být modelkou – hlavně proto, že jsem chtěla mít krásné červené nehty, jak jsem to viděla v jednom časopise. Později jsem změnila (2)……. a chtěla jsem se stát farmářkou. Prosila jsem rodiče o koně, krávu, kozu nebo jenom o docela malé prase – ale protože bydlíme v paneláku, byla jsem nakonec ráda, že jsem dostala aspoň křečka. A tak jsem se nestala farmářkou – a modelkou taky ještě ne. Teď (3)……. křečka, studuju na gymnáziu a baví mě literatura a jazyky. Jednou bych se chtěla stát známou spisovatelkou, ale raději už nic neplánuju!

Roman Novotný, lékař

Proč jsem se stal lékařem? Když o téhle otázce přemýšlím, musím říct, že díky své první lásce ze základní školy. Chtěl jsem poznat rozdíly mezi chlapcem a dívkou, a proto jsem začal číst knihy o (4)……. Čím víc knih jsem četl, tím víc mě lidský organismus zajímal. A tak se můj koníček stal mým povoláním. Dneska (5)……. dětskou neurologií a můžu říct, že každý lékař zůstává navždycky studentem a pořád objevuje něco nového – a že je to stejné dobrodružství jako (6)……., když jsem chtěl objevit rozdíl mezi klukem a holkou.

Stanislav Beneš, historik a politolog

Když mi bylo asi pět let, měl jsem typický sen každého kluka – chtěl jsem být kosmonautem. Později jsem zjistil, že to asi nebude tak lehké, a proto (7)……., že se stanu slavným cestovatelem. Četl jsem knihy českých cestovatelů Hanzelky a Zikmunda, kteří starým autem procestovali celou Afriku a jižní Ameriku. V té době jsem taky začal sbírat (8)…….. Díky tomu jsem procestoval svět, i když jenom prstem po mapě. Opravdovým cestovatelem jsem se nakonec nestal, vystudoval jsem historii a politologii a zabývám se politickým vývojem v postkomunistických zemích. A známky? Ty sbírám pořád (9)……. se svým malým vnukem, se kterým se přitom naučíme spoustu věcí.

Schéma 5J

Řešení:

	Čím chtěl/a být?	*Čím je?*	*Je spokojený/á?*
1.	Učitelkou	učitelkou	ne
2.	Nevěděl, ale chtěl pomáhat lidem	hasičem	ano
3.	Mechanikem nebo řidičem	uklízečem	ano

Obecnou češtinou mluví muž (uklízeč) ve dialogu 3 (např. *strašně líbily*, *autama*).

Všechny jevy a výrazy typické pro běžně mluvenou a obecnou češtinu obsažené v tomto textu jsou označeny kurzívou v přepisech poslechů v Textové příloze > str. 244/CD1: Track 23.

Schéma 5K

Chtěli jste mít jako malí doma nějaké zvíře?	Co vás ve škole bavilo?
Jaké jste měli jako dítě koníčky?	Co vás ve škole nebavilo?
Jaké koníčky mají děti dneska?	Stal se váš koníček taky vaším povoláním?

Schéma 5L

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Chtěli jste mít jako malí doma nějaké zvíře?			
Jaké jste měli jako dítě koníčky?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Jaké koníčky mají děti dneska?			
Co vás ve škole bavilo?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Co vás ve škole nebavilo?			
Stal se váš koníček taky vaším povoláním?			

Schéma 5M

Změnte slovosled. Tvořte otázky. Pozor můžete používat různé časy sloves.

1. být/co/(ty) chtít
2. s/(ty) mluvit/kdo
3. (vy) zabývat/co/se
4. kdo/do/s/(vy) jít/kino
5. (ty) nebýt/spokojená/s/co
6. kdo/se/s/(vy) seznámit
7. (ty) chodit/škola/kdo/s/do
8. se/stát/co/(ty) chtít
9. se/kdo/(ty) sejít/s

Schéma 5N

Byla jsem v kině s kamarádkou.	Už jsem se seznámila s novou kolegyní.
Včera jsem se sešel s bratrem.	Dám si čaj s mlékem.
Pomůžu ti s tím projektem.	Moje sestra chtěla být učitelkou.
Mluvila jsem s tou zpěvačkou.	Zabývám se českou literaturou.
Jsem spokojená se svou prací.	Můj bratr se stal architektem.

Schéma 5O

být*	být spokojený s
scházet se/sejít* se s	spokojovat se/spokojit se s
setkávat se s/setkat se s	chodit s
diskutovat o	rozvádět se/rozvést* se s
stávat se/stát* se	ptát se/zeptat se
mluvit o	zvykat si/zvyknout* si na
těšit se na	slyšet/uslyšet o
zabývat se	bát* se o
přemýšlet o	souhlasit s
seznamovat se/seznámit se s	rozcházet se/rozejít* se s

Schéma 5P

kolem	včetně	okolo
na	pod	v
kvůli	bez	uprostřed
do	pro	s
o	díky	během
mezi	nad	za
proti	u	naproti
z	přes	k
kromě	blízko	
od	před	

Schéma 5Q

Čím obvykle píšete?	Kterou rukou píšete?
Jak nejraději jezdíte na dovolenou?	Jak nejraději cestujete?
Jak nerad/a cestujete?	Čím jíte špagety?
Myjete se častou studenou vodou?	Jak rychle jezdíte autem?
Plakal/a jste někdy radostí?	Třásl/a jste se někdy strachem?

Schéma 5R

Jakou máte praxi v oboru?	Máte řidičský průkaz?
Chodíte včas?	Máte děti?
Kolik je vám let?	Nejste těhotná?
Máte dům?	Kdyby to bylo nutné, můžete pracovat přesčas?
Nemáte nějaké dluhy?	Jsou vaše děti často nemocné?
Máte někoho na hlídání dětí?	Jaký plat jste měl/a v minulém zaměstnání?
Kde jste studoval/a?	Jste v nějaké politické straně?
Nejste na tu práci moc starý/á?	Jaký chcete plat?
Máte nějaké alergie?	Jaké máte číslo bot?
Umíte pracovat na počítači?	Proč chcete změnit práci?
Co víte o naší firmě?	Máte dneska večer čas?
Jaké máte koníčky?	Jaké jazyky umíte?

Schéma 5S

Řešení:

Čau, já jsem Roman Pešek. V sobotu 17. dubna mi bude čtyřicet let. Jsem ženatej, mám kluka a holku ~~a psa Bafíka~~. Bydlím v Plzni ~~kousek od centra~~, v Nádražní ulici 55. Dělal jsem obchodní akademii v Plzni, no a pak v roce 1998 jsem šel do Prahy na Vysokou školu ekonomickou. Když jsem dodělal školu, nastoupil jsem v roce 2002 jako ekonomickej konzultant do firmy Konzultpres. Tam jsem pracoval na náročnejch projektech a byl jsem fakt úspěšnej. Bohužel jsem měl nízkej plat, a proto jsem v roce 2006 odešel do francouzský firmy NeoLogistique. V této firmě jsem v roce 2006 absolvoval super školení v internetový reklamě a marketingu a v roce 2008 půlroční stáž v ústředí firmy v Lyonu. ~~Ve Francii to bylo skvělý, francouzský víno mi moc chutnalo.~~ Anglicky a francouzsky se domluvím velmi dobře. Docela dobře mluvím německy, i když ne nějak extra. Rozumím i rusky, ale mluvím blbě. No, samozřejmě ovládám různý programy na počítači, Word, Excel a PowerPoint a tak. Taky rád sportuju, hraju golf a tenis. ~~Mám rád grilovaný maso s hořčicí a hranolkama.~~ Jo, kdybyste mě chtěli kontaktovat, tak zavolejte prosím na mobil 773 25 84 67. Můžete mi taky napsat na mejl roman.pesek@centrum.cz, jo? Rád jsem vás poznal, těšilo mě, ahoj!

Schéma 5T

Řešení:

Dobrý den, já jsem Roman Pešek. V sobotu 17. dubna mi bude čtyřicet let. Jsem ženat**ý**, mám **syna** a **dceru**. Bydlím v Plzni kousek od centra, v Nádražní ulici 55. **Vystudoval** jsem obchodní akademii v Plzni, ~~no~~ a pak v roce 1998 jsem šel do Prahy na Vysokou školu ekonomickou. Když jsem **dostudoval** školu, nastoupil jsem v roce 2002 jako ekonomick**ý** konzultant do firmy Konzultpres. Tam jsem pracoval na náročn**ých** projektech a byl jsem **opravdu** úspěšn**ý**. Bohužel jsem měl nízk**ý** plat, a proto jsem v roce 2006 odešel do francouzsk**é** firmy NeoLogistique. V této firmě jsem v roce 2006 absolvoval **výborné** školení v internetov**é** reklamě a marketingu a v roce 2008 půlroční stáž v ústředí firmy v Lyonu. Anglicky a francouzsky se domluvím velmi dobře. Docela dobře mluvím německy, i když ne **výborně**. Rozumím i rusky, ale mluvím **špatně**. ~~No,~~ Samozřejmě ovládám různ**é** programy na počítači, Word, Excel a PowerPoint **a podobně**. Taky rád sportuju, hraju golf a tenis. ~~Jo,~~ Kdybyste mě chtěli kontaktovat, ~~tak~~ zavolejte prosím na mobil 773 25 84 67. Můžete mi taky napsat na **e-mailovou adresu** roman.pesek@centrum.cz. ~~, jo?~~ Rád jsem vás poznal, těšilo mě, **na shledanou**!

Životopis

Osobní údaje:
Roman Pešek
Datum narození: **17. 4.** 1979
Rodinný stav: **ženatý**, manželka Lucie Pešková (1981)
Děti: **syn** Marek (2003), **dcera** Kristýna (2005)

Kontakt:
Adresa: Nádražní **55**, 301 00 **Plzeň**
Telefon: **773 25 84 67** e-mail: **roman.pesek@centrum.cz**

Vzdělání:
1985 – 1994 základní škola Chrást u Plzně
1994 – 1998 **obchodní akademie**, Plzeň
1998 – 2002 Vysoká škola ekonomická, **Praha**

Dosavadní praxe:
2002 – 2006 **Konzultpres, ekonomický konzultant**
2006 – nyní **NeoLogistique**

Stáže, kurzy, školení:
2006 **školení v internetové reklamě a marketingu**
2008 **stáž ve firmě NeoLogistique v Lyonu**

Znalost jazyků: **angličtina** (úroveň B2, zkouška FCE),
francouzština (úroveň B1), **němčina** (úroveň A2), ruština (úroveň A1)

Znalost práce na PC: **Word, Excel a PowerPoint**

Zájmy: **sport (golf, tenis)**

Schéma 5U

Chodil/a jste na brigády, když jste byl/a student/ka?
Kdy jste začal/a pracovat?
Jaké bylo vaše první zaměstnání?
Jaký je průměrný plat ve vaší zemi?
Kolik dnů dovolené máte?
Kdybyste sháněl/a práci, jak byste ji hledal/a?
Kdy jste naposled sháněl/a práci?
Je ve vaší zemi těžké najít práci?
Pracujete na plný, nebo na poloviční úvazek?
V kolika letech chodí lidé ve vaší zemi do důchodu?
Absolvoval/a jste někdy pracovní pohovor?
Dělal/a jste někdy nějakou neobvyklou práci?

Schéma 5V

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Chodil/a jste na brigády, když jste byl/a student/ka?			
Kdy jste začal/a pracovat?			
Pracujete na plný, nebo na poloviční úvazek?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Jaké bylo vaše první zaměstnání?			
Jaký je průměrný plat ve vaší zemi?			
V kolika letech chodí lidé ve vaší zemi do důchodu?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Kolik dnů dovolené máte?			
Kdybyste sháněl/a práci, jak byste ji hledal/a?			
Absolvoval/a jste někdy pracovní pohovor?			

……

Otázka	*Jméno*	*Jméno*	*Jméno*
Kdy jste naposled sháněl/a práci?			
Je ve vaší zemi těžké najít práci?			
Dělal/a jste někdy nějakou neobvyklou práci?			

Schéma 5W

tebou	**ním**	**jí**	**vámi**
nimi			

Schéma 5X

já	ty	on, ono	ona
my	vy	oni	**mnou**
tebou	**jím**	**ním**	**jí**
ní	**námi**	**vámi**	**jimi**
nimi			

Schéma 5Y

TEST – LEKCE 5

Jméno a příjmení:_____ _____ **z 50 bodů = _____ %**

A. Lexikální část _____ **z 25 bodů**

Vyberte vhodnou variantu. Zakroužkujte ji.
***Např.*: Mám se docela _____.**
a) lépe ***b) nejlépe*** ***c) dobře***

1. _____ jste chtěl být, když jste byl malý? – Pilotem.
a) Co *b) Kdo* *c) Čím*

2. Jeho _____ se stal i jeho _____.
a) koníček-povolání *b) koníčkem-povolání* *c) koníček-povoláním*

3. Dlouho nevěděla, co bude dělat a nakonec _____ novinářkou.
a) se stala *b) se stavěla* *c) stala*

4. Jak dlouho už pan Beneš _____ známky?
a) zjistí *b) najde* *c) sbírá*

5. Několikrát_____ názor, ale nakonec si vybral dobrou práci.
a) změnil *b) našel* *c) myslel*

6. Chtěl poznat _____ mezi klukem a holkou, a tak se začal zajímat o biologii.
a) podíly *b) rozdíly* *c) životy*

7. _____ každého kluka je být kosmonautem.
a) Sen *b) Věc* *c) Čas*

8. Už v dětství miloval cizí země, procestoval svět _____.
a) prst na mapě *b) prstem po mapě* *c) prst s mapou*

9. Vždycky se rád učil a poznával nové věci, teď _____ politikou.
a) se zajímá *b) sbírá* *c) se zabývá*

10. _____ je moje profese nejlepší ze všech.
a) Podle mě *b) Na mě* *c) Po mně*

11. _____ už po několika týdnech, že studovat medicínu není lehké.
a) Rozhodl *b) Zjistil* *c) Změnil*

12. Když jsem chodil do školy, _____ mě cizí jazyky.
a) bavily *b) líbily* *c) zajímal jsem se*

13. _____ o tom čtu, _____ mě to zajímá.
a) čím víc-čím víc *b) čím víc-tím víc* *c) tím víc-tím víc*

14. Člověk, který objevuje něco nového např. v chemii nebo biologii, je _____.
a) spisovatel *b) vědec* *c) znalec*

15. Chce pracovat s turisty, chce být _____.
a) průvodce *b) právník* *c) cestovatel*

16. Má malé dítě, a tak může pracovat jen _____, maximálně 6 hodin denně.
a) na hlavní úvazek *b) na plný úvazek* *c) na zkrácený úvazek*

17. Na pohovoru se mě ptali, jestli mám_____ .
a) praxi v oboru *b) úvazek v oboru* *c) pracovní dobu*

18. Studuju ještě na univerzitě, v obchodě pracuju jako _____.
a) zaměstnavatel *b) uchazeč* *c) brigádník*

19. Můžete nastoupit do práce od 1. 9. a vaše _____ bude od 8. 00 do 16. 30.
a) pracovní čas *b) pracovní doba* *c) pracovně dlouhé*

20. Pošlete nám, prosím, váš _____ a motivační dopis.
a) doklad *b) životopis* *c) pohovor*

21. Nabízí vaše firma nějaké benefity, např. _____?
a) stravenky *b) plat* *c) brigádu*

22. Práci můžete hledat na internetu, v novinách nebo_____.
a) na potvrzení o pobytu *b) na dokladu o vzdělání* *c) na pracovním úřadě*

23. Tento měsíc má naše firma extrémně moc práce, musíme pracovat _____.
a) včas *b) přesčas* *c) načas*

24. Na pracovním pohovoru se vás můžou zeptat, jaký _____ si představujete.
a) byt *b) plat* *c) kontakt*

25. Pracuju jako učitel v jazykové škole, škola je můj _____ a já jsem její_____.
a) zaměstnavatel-zaměstnanec b) zaměstnanec-zaměstnavatel c) zaměstnání-zaměstnanec

B. Gramatická část _____ **z 25 bodů**

1. Anna, Roman a Stanislav mluví o tom, čím chtěli být a co dělají teď.
Doplňte koncovky. *Např.*: Roman chtěl být dobr*ým* lékař*em*.
1. Anna se chtěla stát slavn_____ modelk_____.
2. Roman se zabývá dětsk_____ neurologi_____.
3. Stanislav sbírá známky s mal _____ vnuk_____.
4. Anna se možná stane populárn_____ spisovatelk_____.
5. Roman se začal zabývat lidsk_____ těl_____ .

2. Doplňte zájmena ve správné formě. *Např.*: Pojedeš tam se *mnou*?
1. Půjdu s _____ (vy) k doktorovi.
2. Chodila s _____ (on) velmi dlouho.
3. Nezabývejte se _____ (my).
4. Chtěl bych s _____ (oni) jet na výlet.
5. Ten dům je přímo před _____ (ty).

3. Roman se chtěl stát doktorem. Co pro to dělal?
Doplňte prepozice, nesmí se opakovat. *Např.*: Robert diskutoval *s* učitelem.
1. Roman chodil do nemocnice _____ babičkou.
2. Seznámil se _____ doktorem z nemocnice.
3. Studoval rozdíly _____ mužem a ženou.
4. Obrázek lidského těla měl _____ stolem.
5. První lékařskou knihu si koupil _____ rokem.

4. Vyberte sloveso a doplňte ho ve správné formě prézentu nebo futura. Pozor na správnou pozici "se"! *sejít se (já), zabývat se (já), souhlasit (my), spokojit se (oni), rozvést se (my), mýt se* (on)
***Např.: Sejdu se* s kamarádem.**
1. Nemůžeme spolu už dál žít, a proto _____.
2. Od malička _____ tím problémem.
3. Máš pravdu, _____ s tebou.
4. _____ každé ráno studenou vodou.
5. Nemusí bydlet ve velkém domě, _____ i s malým bytem.

5 Spojte čísla a písmena a druhý výraz použijte ve správné formě.
1. česat se A. _____ (noha)
2. umřít B. _____ (nůž)
3. platit C. _____ (hřeben)
4. krájet D. _____ (karta)
5. kopat E. _____ (hlad)